

Poľnohospodárske družstvo Jelšovce
Jelšovce 141, 951 43 Jelšovce

***Zvýšenie konkurencieschopnosti
PD Jelšovce v oblasti živočíšnej výroby***

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracované podľa zákona
č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Obsah:

I.	Údaje o navrhovateľovi	4
1.	Názov (meno)	4
2.	Identifikačné číslo.....	4
3.	Sídlo.....	4
4.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	4
5.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	4
II.	Názov zmeny navrhovanej činnosti.....	5
III.	Údaje o zmene navrhovanej činnosti	5
1.	Umiestnenie navrhovanej činnosti	5
2.	Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch.....	6
2.1	Údaje o vstupoch.....	9
	Záber pôdy	9
	Spotreba vody	9
	Surovinové zdroje	10
	Energetické zdroje	11
	Dopravná a iná infraštruktúra.....	11
	Nároky na pracovné sily.....	11
	Iné nároky.....	12
2.2	Údaje o výstupoch	12
	Zdroje znečisťovania ovzdušia.....	12
	Odpadové vody.....	14
	Odpady	14
	Zdroje hluku a vibrácií.....	16
	Zdroje žiarenia, tepla a zápachu	17
	Vyvolané investície	17
3.	Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie	17
4.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	18
5.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	18
6.	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.....	18
6.1	Ovzdušie	18
6.2	Hluk.....	19

6.3 Voda.....	20
Povrchové vody	20
Podzemné vody	20
6.4 Pôda.....	21
6.5 Odpady.....	22
6.6 Biota.....	24
Flóra a vegetácia	24
Fauna	24
6.7 Zdravie obyvateľstva	25
IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických	26
1. Vplyv na horninové prostredie a reliéf	26
2. Vplyv na povrchové a podzemné vody	27
3. Vplyv na ovzdušie a klímu	27
4. Vplyv na pôdu	28
5. Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy.....	28
6. Vplyv na krajinu.....	28
7. Vplyv na obyvateľstvo	28
8. Hodnotenie zdravotných rizík	29
9. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	30
V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie.....	30
VI. Prílohy	33
1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona	33
2. Mapy širších vzťahov	33
3. Výpis z katastra nehnuteľností	33
4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti:.....	33
VII. Dátum spracovania.....	33
VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia	33
IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa	33
Prílohy	34

I. Údaje o navrhovateľovi

1. *Názov (meno)*

Poľnohospodárske družstvo Jelšovce

2. *Identifikačné číslo*

IČO: 17638127

3. *Sídlo*

Jelšovce 141

951 43 Jelšovce

4. *Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa*

Ing. Marián Ondruš – predseda predstavenstva

Ing. Lenka Gazdíková – člen predstavenstva

Jelšovce 141, 951 43 Jelšovce

Tel. č.: 037/7893015, 037/7893011

Email: pd.jelšovce.nr@gmail.com

5. *Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie*

Ing. Marián Ondruš – predseda predstavenstva

Ing. Lenka Gazdíková – člen predstavenstva

Jelšovce 141, 951 43 Jelšovce

Tel. č.: 037/7893015, 037/7893011, 0907/798902

Email: pd.jelšovce.nr@gmail.com

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

Zvýšenie konkurencieschopnosti Poľnohospodárskeho družstva Jelšovce v oblasti živočíšnej výroby

Cieľom projektu je investíciami do živočíšnej výroby zvýšiť konkurencieschopnosť Poľnohospodárskeho družstva Jelšovce.

Navrhovaná činnosť „Zvýšenie konkurencieschopnosti Poľnohospodárskeho družstva Jelšovce v oblasti živočíšnej výroby“ v zmysle prílohy č.8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spadá pod:

kapitola č. 11. Poľnohospodárska a lesná výroba

• položka č. 1., písm. b):

Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou ošípaných od 200 ks do 2000 ks (nad 30 kg) alebo do 750 ks prasníc - časť B – zisťovacie konanie.

Podľa doteraz známych skutočností poľnohospodárske družstvo doteraz nebolo posudzované v zmysle zákona. Uvedená činnosť bola realizovaná ešte pred účinnosťou zákona.

Pre účely posúdenia navrhovanej činnosti je vypracované toto Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, ktoré bude predmetom zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti podľa §18 ods. 2. písm. d) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

kraj: Nitriansky

okres: Nitra

obec: Jelšovce

katastrálne územie: Jelšovce

parcelné číslo: parcela „C“KN č. 2430/23, 2430/31 a 2430/50

Na uvedených parcelách sú umiestnené maštale – parcela č. 2430/23 – maštal' (matečník), parcela č. 2430/31 – maštal' (odchov odstavčiat) a parcela č. 2430/50 - maštal' (pôrodná).

Poľnohospodárske družstvo v rámci svojej činnosti tzn. rastlinnej a živočíšnej výroby hospodári na parcelách, ktoré sú uvedené vo výpise listu vlastníctva: LV č. 78, č. 921, č. 1461, č. 1462, č. 1463, č. 1464 a č.1465.

Poľnohospodárske družstvo je situované na severovýchodnom okraji intravilánu obce v centrálnej časti katastra medzi štátnou cestou I. triedy I/64 a korytom rieky Nitra. Vzdialenosť lokality navrhovanej činnosti od najbližšej obytnej zóny obce je cca 350 m.

Umiestnenie navrhovanej činnosti na podklade ortofotomapy (vyznačené šípkou):

2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

Navrhovateľ plánuje na existujúcich objektoch v rámci existujúceho chovu ošípaných realizovať investičné operácie financované zo zdrojov Európskej únie. Plánované investičné operácie sú zamerané na modernizáciu existujúcich stavebných a technických objektov. Ich realizáciou sa nemení spôsob užívania a ani schválené parametre chovu ošípaných. Navrhovanou zmenou nebude navýšený počet zvierat na družstve, dôjde len k zvýšeniu komfortu pre ošípané v súlade s právnymi predpismi.

Hlavným cieľom predkladanej navrhovanej činnosti je zvýšenie konkurencieschopnosti navrhovateľa v oblasti živočíšnej výroby. Zámerom je nákup technológií, rozmetadla a rekonštrukcia maštali 207 a 209.

Poľnohospodárske družstvo začalo svoju činnosť ešte pred účinnosťou zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V rámci svojej podnikateľskej činnosti sa venuje zmiešanej rastlinnej a živočíšnej výrobe. V rámci rastlinnej výroby hospodári na 958,38 ha poľnohospodárskej pôdy (stav k 31.12.2014), kde pestuje pšenicu mäkkú ozimnú, pšenicu tvrdú ozimnú, pšenicu tvrdú jarnú, jačmeň jarný, kukuricu na zrno, hrach krmny, repku olejku ozimnú a cukrovú repu. Čo sa týka živočíšnej výroby, poľnohospodárske družstvo sa zameriava na chov ošípaných, pričom sa jedná o uzatvorený obrat stáda s nasledovným počtom zvierat:

- Ošípané do 30 kg – 604 ks
- Ošípané do 80 kg – 635 ks
- Ošípané do 110 kg – 257 ks
- Ošípané nad 110 kg – 65 ks
- Chovné prasnice - 140 ks
- Chovné prasničky – 74 ks
- Kanci – 3 ks

Poľnohospodárske družstvo sa zmeriava predovšetkým na mäsové typy ošípaných, pričom sa vykonáva prirodzená plemenitba s kancami mäsových plemien. Realizuje teda

vlastný rozmnožovací chov ošípaných, v dôsledku čoho nemusí nakupovať prasnice, ale odchováva si vlastné prasničky. Prasnice majú do pripustenia vlastné oddelenie v časti maštale. Neskôr sa presúvajú do pôrodne. S plemenárom sa vyberá, ktorá časť prasničiek ide do chovu, a ktoré idú na porážku. Do chovu ročne zaraďuje približne sto prasničiek.

Poľnohospodárske družstvo celkovo disponuje piatimi maštalami na jednom mieste v rámci svojho areálu. Ide o pôrodnú a výkrmňu, v rámci ktorej prebieha mokré kŕmenie riadené počítačom. Využívajú sa pritom okrem pripravovaných kvalitných kŕmnych zmesí sčasti aj zvyšky z potravinárskeho priemyslu. Ostatné objekty: jaloviareň, dva predvýkrmy a jeden výkrm sú vybavené technológiou na suché kŕmenie. Prasnice sú ustajnené na hlbokoj podstielke, pričom výkrm a predvýkrm taktiež prebieha na hlbokoj podstielke. Jedna maštaľ je na roštoch.

Poľnohospodárske družstvo realizuje výrobu kŕmnych zmesí vo vlastnej výrobni. Vo výrobe krmív je žiadateľ v súčasnosti sebestačný. Ako hlavné vstupné suroviny sú do výroby krmív používané najmä pšenica, jačmeň a kukurica, ktoré sú skladované priamo u navrhovateľa a sú získavané z vlastnej rastlinnej výroby, prípadne sa kŕmne obilie nakupuje od pestovateľov. Okrem toho sa využíva aj druhá trieda z čistenia obilnín a samozrejme nevyhnutné vitamínovo-minerálne doplnky – premixy, ktoré družstvo stabilne nakupuje od dodávateľa. Používa sa tiež sójový a repkový extrahovaný šrot a otruby. Ostatné suroviny sa získavajú podľa aktuálnej ponuky a ceny.

V súčasnosti je suché kŕmenie realizované prostredníctvom lankovo-terčíkových dopravníkov. V maštaliach určených na predvýkrm, tzv. škôlka je v súčasnosti ustajnená kategória ošípaných od 10 do 35 kg. Pri kategórii od 15 do 20 kg je však potrebné využiť kŕmnu dávku v inej skladbe, čo zamestnanci družstva v súčasnosti robia ručne. Doplnením o ďalšiu líniu technológie kŕmenia bude možné kŕmiť dvomi rôznymi zmesami v jednom objekte.

S ohľadom na odvádzanie hnoja, každý objekt má vytvorenú hnojnú koncovku. Roštová maštaľ má okrem toho žumpu a tiež vane pod roštami, ktoré sa vypúšťajú a čistia po každom vyskladnení zvierat. V prípade chovu na hlbokoj podstielke sa dvakrát denne čistia koterce a podstielajú sa slamou. Hnoj sa obežným pásom sťahuje na koncovky a odtiaľ sa zväzá na pevné hnojisko v areáli družstva.

Čo sa týka živočíšnej produkcie žiadateľa, mesačne na bitúnok odchádza asi tristo až štyristo kusov ošípaných, ktoré sa predávajú v jatočnej hmotnosti 110 – 115 kg. Väčšina ošípaných putuje na bitúnky do Hlohovca a Mojmíroviec, ktoré sú hlavnými odberateľmi. Okrem toho má navrhovateľ ešte množstvo ďalších odberateľov. Zvieratá sa vyskladňujú pravidelne každý týždeň, pričom celoročne sa navrhovateľ snaží o takú živočíšnu výrobu, aby boli každý mesiac dochované potrebné počty zvierat. Súčasťou živočíšnej produkcie družstva je tiež predaj odstavných na ďalší chov. Poľnohospodárske družstvo predá takýmto spôsobom od marca do mája približne 150 kusov, čo tvorí asi 5% z ročnej produkcie odstavených odstavných.

V predchádzajúcich rokoch boli v rámci chovu ošípaných realizované viaceré investície týkajúce sa zlepšenia životných podmienok chovaných zvierat a technológie chovu. V súčasnosti má navrhovateľ mokré kŕmenie, avšak vzhľadom k tomu, že nie je dostatočujúce svojou kvalitou chce družstvo prejsť na suché kŕmenie do matečníka (pôrodne). Takisto je cieľom projektu zavedenie technológie na zvlhčovanie vzduchu do pôrodne aj do výkrmu.

Navrhovateľ v súčasnosti vlastní dve staré rozmetadlá maštalného hnoja, ktoré sú náročné na opravy. Funkčnosť jedného rozmetadla sa po oprave udržiava využitím náhradných dielov z druhého neopraviteľného rozmetadla. Ročná produkcia maštalného hnoja je 2 500 t.

Projektom sa modernizuje technologické vybavenie:

➤ Zlepšenie životných podmienok ošípaných MAŠTAL' č. 207

Predmetom projektu je zateplenie existujúceho objektu, vybudovanie odkvapového chodníka, zateplenie vrát a osadenie odkvapového systému. Zateplenie objektu sa urobí doskami zo samozhášavého polystyrénu o hrúbke 80 mm. Okolo celého objektu sa vybuduje odkvapový chodník široký 600 mm, ktorý bude rozdelený dilatačnými škárami po 3000 mm. Vráta budú zateplené z vnútornej strany doskami polystyrénu o hrúbke 50 mm. Odvod dažďovej vody zo strechy bude pomocou pododkvapových žlabov, žlabových kotlíkov, odpadových rúr a výtokových kolien. Objekt je prízemný murovaný, určený na chov ošípaných. Pôdorys je v rozmere 7,1 x 54,65 m.

➤ Zlepšenie životných podmienok ošípaných MAŠTAL' č. 209

Predmetom projektu je zateplenie existujúceho objektu, vybudovanie odkvapového chodníka, zateplenie vrát, osadenie odkvapového systému a plastových okien. Zateplenie objektu sa urobí doskami zo samozhášavého polystyrénu o hrúbke 80 mm. Okolo celého objektu sa vybuduje odkvapový chodník široký 600 mm, ktorý bude rozdelený dilatačnými škárami po 3000 mm. Vráta budú zateplené z vnútornej strany doskami polystyrénu o hrúbke 50 mm. Odvod dažďovej vody zo strechy bude pomocou pododkvapových žlabov, žlabových kotlíkov, odpadových rúr a výtokových kolien. Na objekte budú osadené nové plastové okná. Objekt je prízemný murovaný, určený na chov ošípaných. Pôdorys je v rozmere 11,0 x 55,20 m.

➤ Rozmetadlo hnoja

Pre využitie na rozmetanie hnoja s nasledovnými technickými parametrami:

- objem korby max. 16,5 m³
- pracovný záber min. 15 až 22 m
- max. rýchlosť 40km/h
- tandemová náprava odpružená
- aplikácia od min. 10 do 170 t/ha
- + hydraulický štít rozmetadla
- užitočná nosnosť min. 14t

➤ Technológia vetrania, chladenia a suchého kŕmenia v maštali (pôrodňa)

Technológia vetrania bude nahradená novšími, úspornejšími a výkonnejšími ventilátormi. Na rozvod vzduchu zostanú využité existujúce vetracie šachty. Chladenie zlepši životné podmienky zvierat, počas zvýšených teplôt sa zvlhčovaním vzduchu pomocou trysiek zrealizuje znižovanie teploty prostredia. Zmena technológie kŕmenia v maštali na parcele „C“KN č. 2430/50 (pôrodňa) na suché kŕmenie. Prasnica dostane do válova suchú zmes, ktorá bude dopravovaná lankovo-terčíkovým dopravníkom do jednotlivých dávkovačov pre každú prasnicu osobitne. Tento lankovo-terčíkový dopravník bude poháňaný samostatnou pohonnou jednotkou, pričom pri maštali bude zásobník na kŕmnu zmesku o objeme cca 15 m³. Odtiaľ sa kŕmna zmes bude dopravovať do jednotlivých dávkovačov pre každú prasnicu zvlášť.

Poľnohospodárske družstvo Jelšovce v súčasnosti zamestnáva 24 pracovníkov.

2.1 Údaje o vstupoch

Záber pôdy

Pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. Rekonštrukcia maštali bude realizovaná na parcele „C“ KN č. 2430/23, 2430/31 a 2430/50 vedených ako poľnohospodárske budovy. Nákup rozmetadla hnoja nemá vplyv na záber pôdy, bude použité na poľnohospodárskych pozemkoch vo vlastníctve navrhovateľa.

Spotreba vody

V rámci navrhovanej zmeny činnosti sa potreba množstva vody pre živočíšnu výrobu pre celý areál nezmení. Počet chovaných zvierat na družstve nebude touto rekonštrukciou navýšený. Potreba pitnej vody pre zamestnancov, na napájanie ošipaných, na práce potrebné pri chove, technologické účely, zabezpečenie hygieny a na sociálne účely je zabezpečená z vlastného vodného zdroja a využíva sa na pitné, sociálne, výrobné a prevádzkové účely (napájanie, čistenie chovných hál). Vrtaná studňa HA1-102 sa nachádza v areáli poľnohospodárskeho družstva. Výdatnosť vodného zdroja je $4,2 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$. Povolené odoberané množstvo je $2,14 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$. Množstvo odoberanej podzemnej vody zo studne je merané vodomermom. Voda zo studne je dodávaná do hydroglóbusu a rozvádzaná potrubím do jednotlivých objektov.

Napájanie zvierat je riešené automatickými napájačkami, ktoré sú súčasťou kŕmnych automatov. Rozvod vody je z plastového potrubia s nastaviteľným tlakom vody a mechanickou filtráciou nečistôt.

Po realizácii navrhovanej zmeny činnosti sa nepredpokladá zvýšenie zamestnanosti na farme oproti súčasnej úrovni, tzn. že potreba vody pre pracovníkov zostane na rovnakej úrovni.

Výpočet potreby vody v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 397/2003 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o meraní množstva vody dodanej verejným vodovodom a množstva vypúšťaných vôd, o spôsobe výpočtu množstva vypúšťaných odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku a o smerných číslach spotreby vody v znení vyhlášky MŽP SR č. 209/2013 Z. z. podľa Prílohy č. 1 k vyhláške:

Výpočet potreby vody pre zamestnancov:

Počet zamestnancov spolu: 24

Administratíva: 8 zamestnancov

Potreba pre administratívu (Príloha č. 1, tabuľka VII.): $12,8 \text{ m}^3 \cdot \text{zam}^{-1} \cdot \text{zmena}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$

Smerné číslo uvažuje o prevádzke 8 hodín, 250 dní v roku

$$Q = 12,8 \times 8 = 102,4 \text{ m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$$

$$Q_d = 51,2 \text{ l/hodinu} = 0,01422 \text{ l/s}$$

$$Q_{d\max} = 0,01422 \times 2 = 0,02844 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 0,02844 \times 2,1 = 0,05972 \text{ l/s}$$

Prevádzka 8 hodín: 8 zamestnancov

Potreba pre prevádzku (Príloha č. 1, tabuľka VII.): $20,0 \text{ m}^3 \cdot \text{zam}^{-1} \cdot \text{zmena}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$

Smerné číslo uvažuje o prevádzke 8 hodín, 250 dní v roku

$$Q = 20,0 \times 8 = 160,0 \text{ m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$$

$$Q_d = 80,0 \text{ l/hodinu} = 0,02222 \text{ l/s}$$

$$Q_{d\max} = 0,02222 \times 2 = 0,04444 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 0,04444 \times 2,1 = 0,09332 \text{ l/s}$$

Prevádzka 12 hodín: 8 zamestnancov

Potreba pre prevádzku (Príloha č. 1, tabuľka VII.): $20,0 \text{ m}^3 \cdot \text{zam}^{-1} \cdot \text{zmena}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$

Prevádzka 12 hodín, 365 dní v roku

$$Q = 20,0 \times 8 = 160,0 \text{ m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$$

$$Q_d = 36,53 \text{ l/hodinu} = 0,01015 \text{ l/s}$$

$$Q_{d\max} = 0,01015 \times 2 = 0,0203 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 0,0203 \times 2,1 = 0,04263 \text{ l/s}$$

$$\text{Zamestnanci spolu} - Q_h = 0,19567 \text{ l/s}$$

Výpočet potreby vody pre ošípané:

Počet chovaných ošípaných: prasnice a kance – 143 ks, prasiatka do 30 kg – 604 ks, ostatné prasatá – 1031 ks

Potreba vody pre ošípané (Príloha č. 1, tabuľka IX.)

Druh spotreby / hodnoty	a	b	c	d	e	f	
	smerná spotreba vody ($\text{m}^3 \cdot \text{ks}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$)	počet (ks)	Q ($\text{m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$) $Q = a \cdot b$	Q_d (l/hodina) prepočet c	Q_d (l/s) prepočet d	$Q_{d\max}$ (l/s) $Q_{d\max} = e \cdot 2,0$	Q_h (l/s) $Q_h = f \cdot 2,1$
prasnice, kance	5,5	143	786,5	89,8	0,02494	0,04988	0,10475
prasiatka	1,2	604	724,8	82,7	0,02297	0,04594	0,09647
ostatné prasatá	3,7	1031	3814,7	435,5	0,12097	0,24194	0,50807
Spolu:							0,70929

Kalkulovaná spotreba vody (l/s) pre prevádzku celého objektu (zamestnanci + chov zvierat) nepresahuje maximálny povolený odber z vlastnej studne (povolené odoberané množstvo je 2,14 l/s). Denná spotreba vody dosahuje 85 $\text{m}^3/\text{deň}$.

Surovinové zdroje

Surovinové zabezpečenie chovu ošípaných na poľnohospodárskom družstve súvisí s bilanciou chovu, ktorá sa navrhovanou zmenou činnosti nezmení. Zvieratá sú očkované a liečivá podávané podľa potreby a veterinárnych predpisov, lieky a vakcíny sú dodávané prostredníctvom spoločností licencovaných na Slovensku. Krmné zmesi sú ohľadom obsahu živín optimalizované pre rôzne fázy cyklu chovu zvierat.

Poľnohospodárske družstvo realizuje výrobu krmných zmesí vo vlastnej výrobni. Vo výrobe krmív je žiadateľ v súčasnosti sebestačný. Ako hlavné vstupné suroviny sú do výroby krmív používané najmä pšenica, jačmeň a kukurica, ktoré sú skladované priamo u navrhovateľa a sú získavané z vlastnej rastlinnej výroby, prípadne sa krmné obilniny nakupujú od pestovateľov. Okrem toho sa využíva aj druhá trieda z čistenia obilnín a samozrejme nevyhnutné vitamínovo-minerálne doplnky – premixy, ktoré družstvo stabilne nakupuje od dodávateľa. Používa sa tiež sójový a repkový extrahovaný šrot a otruby. Ostatné suroviny sa získavajú podľa aktuálnej ponuky a ceny. V súčasnosti je suché krmenie realizované prostredníctvom lankovo-terčíkových dopravníkov. V maštaliach určených na predvýkrm, tzv. škôlka, je v súčasnosti ustajnená kategória ošípaných od 10 do 35 kg. Pri kategórii od 15 do 20 kg je však potrebné využiť krmnú dávku v inej skladbe, čo zamestnanci družstva v súčasnosti robia ručne. Doplnením o ďalšiu líniu technológie krmenia bude možné kŕmiť dvomi rôznymi zmesami v jednom objekte.

Energetické zdroje

Poľnohospodárske družstvo je zásobované elektrickou energiou z vlastnej stožiarovej trafostanice s transformátorom o výkone 250 kVA, ktorá je umiestnená v rámci areálu. Rozvodmi je zabezpečená elektrická energia pre osvetlenie priestorov prevádzky a regulačnú techniku. V prípade výpadku dodávky elektrickej energie má poľnohospodárske družstvo náhradný zdroj – prenosný dieselagregát. Existujúce objekty poľnohospodárskeho družstva sú napojené cez rozvádzače.

Spotreba elektrickej energie za rok zostane približne na súčasnej úrovni aj po realizácii navrhovanej zmeny činnosti. Osvetlenie je navrhnuté v súlade s normou a požiadavkou investora na osvetlenie 120 luxov a osvetlenie tmavých miest minimálne 40 luxov. Návrh je riešený v súlade s nariadením vlády SR č. 735/2002 Z.z., príloha č. 2 bod 2 - ošipané musia byť najmenej osem hodín denne chované pri osvetlení s intenzitou najmenej 40 luxov.

Zásobovanie teplom – vykurovanie objektov poľnohospodárskeho družstva je zabezpečené zemným plynom z regulačnej stanice plynu vnútroareálovými rozvodmi k jednotlivým objektom do plynových spotrebičov. Plynoinštalácia je riešená pre potreby vykurovania v administratívnej budove (dva kotly s príkonom 25 kW). Mechanizačná dielňa je vykurovaná kotlom na spaľovanie balíkovej slamy. Maštal' – predvýkrm je vykurovaná kotlom na pelety. Výkrm nie je vykurovaný. V ostatných maštaliach na chov ošipaných sú inštalované elektrické podložky.

Potreba plynu sa po realizácii navrhovanej zmeny činnosti zásadne nezmení.

Dopravná a iná infraštruktúra

Areál poľnohospodárskeho družstva je dopravne napojený na miestnu prístupovú komunikáciu na parcele „C“ KN č. 2430/25 a odtiaľ výjazdom na cestu I. triedy I/64. Okrem napojenia na hlavný dopravný ťah je pre ďalší prístup na obhospodarované pozemky využívaná vybudovaná sieť miestnych a účelových komunikácií. Statická doprava je riešená pred vjazdom do areálu poľnohospodárskeho družstva. Prístup k rekonštruovaným objektom bude po jestvujúcich vnútorných areálových komunikáciách.

Ošipané, kŕmne zmesi, veterinárne a dezinfekčné prípravky používané pri chove sú privážané do prevádzky cestnými nákladnými dopravnými prostriedkami. Na vstupe do prevádzky je betónový dezinfekčný žľab pre potreby dezinfekcie dopravných prostriedkov. Jestvujúce komunikácie sú postačujúce pre dovoz surovín, export zvierat a odpadov. Mimo areálová doprava má zabezpečenú väzbu na cestnú sieť.

Nárast dopravy počas prevádzky v porovnaní so súčasným stavom sa nepredpokladá. Kapacita a rozsah príslušných aj vnútro areálových komunikácií teda zostane nezmenená.

Nepočíta sa ani s rozšírením parkovacích plôch, ktoré sú pre navrhovanú zmenu činnosti dostatočné. Parkovanie je umožnené v počte 12 miest pri administratívnej budove družstva, na parkovanie je možné ďalej využiť aj voľné spevnené plochy. Poľnohospodárska technika je odstavená na vyhradených spevnených plochách v areáli poľnohospodárskeho družstva.

Nároky na pracovné sily

Po realizácii navrhovanej zmeny činnosti sa nepredpokladá zvýšenie zamestnanosti na poľnohospodárskom družstve oproti súčasnej úrovni. Rekonštrukcia objektov bude vykonávaná prostredníctvom dodávateľských firiem.

Iné nároky

Iné nároky pre navrhovanú zmenu činnosti neboli špecifikované.

2.2 Údaje o výstupoch

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Počas rekonštrukcie

Počas realizácie rekonštrukcie maštalí hlavným zdrojom znečisťovania ovzdušia bude zvýšený prejazd a použitie stavebných mechanizmov. Líniové zdroje znečistenia budú predstavovať trasy navrhovaných líniových inžinierskych objektov a trasy dovážania stavebného materiálu. Množstvo emisií z líniových zdrojov počas výstavby nie je možné spoľahlivo odhadnúť, závisí od počtu pracovných mechanizmov a dopravných prostriedkov. Realizáciou riešenej rekonštrukcie sa predpokladá v dotknutej oblasti zvýšená prašnosť, preto bude nevyhnutné počas rekonštrukčných prác udržiavať stavenisko v stave, aby únik prachu a emisií do ovzdušia bol minimálny. Takýto zdroj spôsobí znečistenie ovzdušia iba v okolí stavby a to len dočasne, počas doby trvania rekonštrukcie.

Počas prevádzky

Prevádzky chovov hospodárskych zvierat zaťažujú životné prostredie emisiami znečisťujúcich látok do ovzdušia. Ustajnené zvieratá produkujú biologické teplo, dýchaním vodné pary a CO₂, rozkladom exkrementov vznikajú anorganické plyny – amoniak (NH₃) a vo veľmi malej miere sulfán (H₂S).

Pri prevádzke chovu hospodárskych zvierat vznikajú rozkladom organickej hmoty (krmív, stielky, trusu) látky, ktoré spôsobujú znečistenie ovzdušia. Hlavnou znečisťujúcou látkou je amoniak, ďalej metán, sulfán a oxid uhličitý. Sulfán, metán a oxid uhličitý sa pri dodržiavaní správnych zásad prevádzky pohybujú vo veľmi nízkych koncentráciách, t.j. neprekročia prípustné hodnoty. Amoniak a jeho plynné zlúčeniny, ktoré sú tvorené hlavne exkrementami, je hlavnou zložkou zápachu. Amoniak a jeho plynné zlúčeniny vznikajú z výkalov pri ustajnení dobytká a na hnojisku. Amoniak a jeho plynné zložky budú lokálnym zdrojom znečisťovania ovzdušia. Pri nedostatočnom vetraní priestorov, najmä v zime, sa môžu tieto škodlivé plyny koncentrovať v ovzduší maštalí.

V legislatíve týkajúcej sa znečistenia ovzdušia je najväčšia pozornosť venovaná amoniaku. Z tohto dôvodu sú emisie z chovu ošípaných vypočítané len pre znečisťujúcu látku amoniak (NH₃), pozri časť 9., kapitola F., príloha č.7 k vyhláške MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov.

Amoniak a jeho plynné zlúčeniny vyjadrené ako NH₃ je zaradený v prílohe č.2 k vyhláške MŽP SR č. 410/2012 Z.z. do 3. podskupiny, 3. skupiny znečisťujúcich látok – plynné anorganické látky. Je to zároveň charakteristická látka obťažujúca zápachom pri chove hospodárskych zvierat. Úplnú elimináciu emisií amoniaku a zápachu v rámci technológie chovu ošípaných nie je možné dosiahnuť. Možno ju však v prevádzkových podmienkach ovplyvňovať aplikáciou nízko emisných techník.

Navrhovanou činnosťou sa súčasná kategorizácia zdroja znečisťovania ovzdušia nezmení.

Z hľadiska stacionárnych zdrojov je podľa vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov

kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia poľnohospodárskeho družstva Jelšovce nasledovná:

6.12. 2 Chov hospodárskych zvierat s projektovaným počtom chovných miest:

a) ošípané s hmotnosťou nad 30 kg: > 500 - Stredný zdroj znečisťovania ovzdušia

b) prasnice: > 100 - Stredný zdroj znečisťovania ovzdušia

Vzhľadom na charakter technológie, spôsob vypúšťania a druhy vypúšťaných znečisťujúcich látok, sa emisné limity na zdroj znečisťovania ovzdušia nevzťahujú a nebude vykonané oprávnené meranie emisií v odpadových plynach pri prevádzke farmy.

Vypúšťané znečisťujúce látky do ovzdušia:

- NH₃ (amoniak)
- Pachové látky
- TZL, SO₂, CO, NO_x, TOC – vykurovanie

Emisie NH₃ majú fugitívny charakter. To znamená, že sa na neuplatňujú emisné limity, ani povinnosť ich preukazovania.

Pre pachové látky v zmysle bodu 4, časti II, prílohy č. 3 k vyhláške MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov platia všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov emitujúcich pachové látky.

Emisie TZL (tuhé znečisťujúce látky), SO₂, CO, NO_x, TOC pochádzajúce z vykurovania jednotlivých objektov z malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Emisné limity pre malé zdroje znečisťovania nie sú určené, ani povinnosť ich preukazovania.

Emisie NH₃

Pri výpočte emisií amoniaku pre existujúcu prevádzku sa používajú všeobecné emisné faktory uverejnené vo Vestníku MŽP SR.

Všeobecné emisné faktory pre amoniak NH₃ v kg na jedno zviera za rok:

Kategória ošípaných	Produkcia v ustajňovacom objekte	Produkcia zo skladovacích nádrží	Produkcia pri povrchovej aplikácii hnojovice	Emisie celkom
Výkrm	2,89	0,85	2,65	6,39
Prasnice	7,43	2,18	6,82	16,43

- Pri určení počtu zvierat treba vychádzať z ročného štatistického priemeru,
- Emisné faktory sú uvedené pre kategóriu ošípaných v odchove
- Emisné faktory sú uvedené bez vplyvu odlučovania a použitia nízko emisných techník, pri ich použití je potrebné celkové emisie resp. emisie z jednotlivých operácií primerane znížiť.

Použitie nízkoemisných techník – používa sa nízkoemisná technika pri aplikácii hnoja a hnojovice – zaorávanie do 12 hodín – zníženie sa uplatňuje na emisný faktor pre povrchovú aplikáciu hnoja so znížením 80 %.

Zníženie všeobecného emisného faktora a celkových emisií amoniaku sa každoročne počíta pre príslušný kalendárny rok na základe prevádzkovej evidencie.

Vypočítané množstvo emisií NH₃ zo zdroja znečisťovania ovzdušia za roky 2012 – 2015:

Rok 2012 – 11,3762 t

Rok 2013 – 9,9726 t

Rok 2014 – 10,6028 t

Rok 2015 – 10,3028 t

Za plošné zdroje znečisťovania ovzdušia možno považovať spevnené manipulačné plochy, prístupové komunikácie možno považovať za líniové zdroje znečisťovania ovzdušia. Intenzitu znečisťovania je možné minimalizovať technickými a organizačnými opatreniami.

Odpadové vody

Vnútorná kanalizácia v areáli je delená na technologickú-hnojovicovú, splaškovú a dažďovú kanalizáciu.

Technologická kanalizácia – odvádza hnojovicu z chovných hál do nádrže na hnojovicu, odkiaľ je prečerpávaná do žumpy alebo do fekálnych vozidiel najmä na aplikáciu do pôdy. Maštale sú pravidelne čistené a z chovných hál je hnojovica odvádzaná technologickou kanalizáciou do záchytnej nádrže hnojovice.

Splašková kanalizácia – odvádza splaškové vody zo sociálnych zariadení do žumpy pri administratívnej budove, odtiaľ je prečerpávaná do fekálnych vozidiel zmluvného odberateľa.

Dažďová kanalizácia – odvádza vody z povrchového odtoku zo spevnených plôch, striech budov a komunikácií voľne na terén do pôdy.

Poľnohospodárske družstvo nie je napojené na verejnú kanalizáciu obce.

Odpady

Odpady ako hnuťelné veci alebo látky, ktorých je držiteľ povinný sa zbaviť v súlade so zákonom o odpadoch (§ 2 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch) budú vznikať:

- v procese realizácie navrhovanej zmeny – rekonštrukcia maštali poľnohospodárskeho družstva
- počas prevádzky poľnohospodárskeho družstva.

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti

Počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti sa predpokladá vznik odpadov kategórie: ostatný – O a nebezpečný – N v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Predpokladané druhy vznikajúcich odpadov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kat. číslo odpadu	Názov druhu odpadu	Kat. odpadu	Predpokladaný spôsob nakladania
150101	Obaly z papiera a lepenky	O	R13, R5
150102	Obaly z plastov	O	R13, R5
150110	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	R13, D1
170101	Betón	O	využitie
170411	Káble iné ako uvedené v 170410	O	R13, R4
170604	Izolačné materiály iné ako 170601 a 170603	O	R13, R5

170904	Zmiešané odpady zo stavieb, demolácií iné ako uvedené v 170901, 170902 a 170903	O	R13, D1
--------	---	---	---------

Odpady vznikajúce počas realizácie rekonštrukcie navrhovaných objektov budú riešené priebežne podľa potreby tak, ako budú vznikať.

Vzniknuté odpady budú uložené oddelene (nebudú sa miešať) v nádobách na to určených (napr. kontajneroch, sudoch a pod.), zhromaždené na vyhradenom mieste a v pravidelných intervaloch odovzdávané na materiálové zhodnotenie prípadne zneškodnenie oprávneným organizáciám.

Stavebné odpady, ktoré vznikajú v dôsledku uskutočňovania stavebných prác, budú podľa možnosti prednostne zhodnotené na danej stavbe.

Za odpadové hospodárstvo v priebehu rekonštrukcie bude zodpovedať právnická osoba, pre ktorú sa daná stavba vykonáva (§ 77 ods.2 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch). Táto právnická osoba bude plniť všetky povinnosti ako držiteľ odpadov uvedených v § 14 zákona o odpadoch a to najmä:

- správne zaradiť a zhromažďovať vzniknuté odpady,
- zabezpečiť spracovanie odpadu v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva,
- odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa platného zákona o odpadoch,
- viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov a nakladaní s nimi,
- ohlasovať údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a uchovávať ohlásené údaje,
- na zhromažďovanie nebezpečného odpadu v množstve vyššom ako 1000 kg za rok vybaviť súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. g) zákona o odpadoch,
- vypracovať prevádzkový poriadok pre skladovanie nebezpečných odpadov a havarijný plán o povinnostiach v prípade havárie pri manipulácii s nebezpečným odpadom.

Vznik odpadov počas prevádzky poľnohospodárskeho družstva

Nakoľko zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k rozšíreniu existujúcej prevádzky, prehľad a zoznam vznikajúcich odpadov je známy a nemení sa.

Predpokladané druhy odpadov z prevádzky po zrealizovaní navrhovanej zmeny:

Kat. číslo odpadu	Názov druhu odpadu	Kat. odpadu	Množstvo t/rok
160601	Olovené batérie	N	0,1
200121	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N	0,02
130205	Odpadové motorové, prevodové a mazacie oleje	N	0,5
150101	Obaly z papiera a lepenky	N	0,1
020106	Zvierací trus, moč a hnoj vrátane znečistenej slamy	N	3 000
150110	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,7
160107	Olejové filtre	N	0,02

160117	Železné kovy	N	10
200301	Zmesový komunálny odpad	O	5

Odpady s katalógovými číslami 160107, 150110, 150101, 130205, 160117 odváža zmluvne zabezpečený subjekt oprávnený na jeho zhodnotenie alebo zneškodnenie.

Odpad s katalógovým číslom 020106 poľnohospodárske družstvo rozmetá vlastným rozmetadlom na ornú pôdu, ktorú obhospodaruje a do 24 hodín zaoráva. Tieto odpady sú skladované v pevnom hnojisku v areáli poľnohospodárskeho družstva.

Odpady s katalógovými číslami 200121 a 160601 odovzdáva poverený pracovník pri nákupe funkčných batérií a žiaroviek.

Zmesový komunálny odpad odváža v zmysle zákona o odpadoch oprávnená organizácia.

Poľnohospodárske družstvo uvedené odpady skladuje na miestach na to určených. Odpady s katalógovými číslami 130205, 160107 sú skladované v plechových sudoch v miestnosti so záchytnou izolovanou nádržkou. Odpady s katalógovými číslami 150110, 150101 sú v sklade chemických prípravkov, kde je na to určená miestnosť so záchytnou izolovanou nádržkou. Na odpady s katalógovým číslom 160601 a 200121 je zvlášť určená miestnosť.

Pri prevádzke chovu ošípaných je potrebné počítať aj s úhynom zvierat. Množstvo uhynutých zvierat je obvykle stanovené priemerným percentom z celkového stavu zvierat na farme. Uhynuté ošípané sú uskladňované do doby odvozu z prevádzky v objekte Úložiska uhynutých zvierat (kafilérny box) na zneškodnenie oprávnenou firmou zmluvne zabezpečenou navrhovateľom.

Pôvodca odpadov bude pri nakladaní s odpadmi plne rešpektovať všeobecne záväzné právne predpisy v odpadovom hospodárstve a všeobecne záväzné nariadenia Obce Jelšovce o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na jeho území, resp. VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Zdroje hluku a vibrácií

Počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti sa zvýši hluková hladina. Hodnotenie nárastu hlukovej hladiny je závislé od organizácie výstavby, rozsahu nasadenia stavebnej techniky a dĺžky činnosti. Negatívne účinky hluku a vibrácií sa prejavujú len počas rekonštrukčných prác a prejazdu ťažkých mechanizmov. K ovplyvneniu obytných celkov vzhľadom na vzdialenosť od najbližších obývaných domov nedôjde.

Počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti možno uvažovať s orientačnými hodnotami hluku spôsobeného nákladnými automobilmi 87- 89 dB (A).

Počas prevádzky navrhovanej zmeny činnosti je navrhovateľ povinný sa riadiť pri prevádzkovaní zdrojov hluku zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Stavba a jej prevádzka musí zabezpečovať, aby hluk a vibrácie pôsobiace na ľudí boli na takej úrovni, ktorá neohrozuje zdravie a je vyhovujúca pre pracovné prostredie.

Zmenou navrhovanej činnosti dôjde k minimálnemu navýšeniu hlukových hodnôt, avšak hluk nepresiahne hodnotu predpísanú hygienickými normami. Danému napomáha

aj vzdialenosť areálu že najbližšej obytnej zóny, ktorá je vo vzdialenosti cca 350 m. Takto vytvorená prirodzená zvuková clona dostatočne tlmí hlukovú emisiu na nebadateľnú hranicu na zastavané územie dotknutej obce.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Zrealizovaním navrhovanej zmeny nevzniknú nové zdroje žiarenia alebo tepla. V plánovanej prevádzke nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia v zdraví škodlivej intenzite.

Kontaminácia ovzdušia pachovými látkami (tieto sú pri chove ošípaných a manipulácii s hnojovicou intenzívne), vytváranie podmienok pre množenie hmyzu a šírenie choroboplodných zárodkov bude závisieť od počtu ustajnených zvierat.

Zdrojom zápachu v prevádzke farmy bude amoniak NH_3 vznikajúci rozkladom zvieracích fekálií a odparujúcich sa do ovzdušia. Obmedzenie jeho vzniku je možné pri chove v stajniach dosiahnuť znížením odparovacej plochy (celorošťová prevádzka), udržiavaním čistoty a prevádzkových predpisov pri manipulácii s hnojovicou a prípadne i nastavením proteínov v kŕmnych dávkach. V skladovacích nádržiach je hnojovica prekrytá prirodzenou krustou.

Zo vstupov a výstupov pre zmenu navrhovanej činnosti uvedených vyššie vyhodnocujeme priame a nepriame vplyvy rekonštrukcie poľnohospodárskych objektov – maštálí. Z priamych vplyvov boli identifikované vplyvy na ovzdušie, nepriame vplyvy na pôdy, povrchové a podzemné vody a vplyvy na ostatné zložky životného prostredia sú zanedbateľné.

Najzávažnejšími problémami živočíšnej výroby z hľadiska možných vplyvov na životné prostredie a na obyvateľstvo sú obyčajne:

- znečistenie ovzdušia pachovými látkami a amoniakom vrátane ich vplyvu na obyvateľov obce,
- uskladnenie hnoja, manipulácia s ním, pri ktorej je možná kontaminácia prostredia hlavne podzemných a povrchových vôd,
- aplikácia hnoja na poľnohospodárske pozemky s možnosťou prehnojovania, nevhodnej doby aplikácie alebo spôsobu aplikácie a z toho vyplývajúca kontaminácia prostredia
- v menšom rozsahu hlučnosť a prašnosť súvisiaca s prevádzkou areálu a jeho dopravnou obsluhou.

Vyvolané investície

V súčasnom štádiu poznania nie sú žiadne vyvolané investície známe.

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

V danom prípade ide o rekonštrukciu a modernizáciu existujúcich objektov. Riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie nevzniknú.

Prevádzka bude vybavená pokynmi pre možné prevádzkové stavy a prostriedkami na elimináciu havarijných únikov nebezpečných látok a na ďalšie bezpečné nakladanie s nimi.

Z charakteru činnosti vyplýva, že pri korektnom prevádzkovaní je málo pravdepodobný vznik stavov a rizík, ktorých účinky by mohli významnejšie ovplyvniť životné prostredie. Riziká v prostredí poľnohospodárskej činnosti sú na úrovni bežných prevádzkových stavov a potenciálov rizík.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Z navrhovanej zmeny vyplýva pre prevádzkovateľa povinnosť požiadať o príslušné povolenie v zmysle zákona č. 50/1976 Z.z. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon).

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie nebudú presahovať štátne hranice.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

Stav kvality životného prostredia je podmienený dlhodobou pretrvávajúcou exploataciou prírodných zdrojov, pomerne významným znečisťovaním ovzdušia, vody a pôdy. Do prostredia sa v dôsledku nedomyslených socioekonomických aktivít dostávajú mnohé cudzorodé látky, ktoré prenikajú do potravinového reťazca. To má nepriaznivý vplyv na vek a zdravie ľudí, ako aj na genofond hospodársky významných i voľne žijúcich druhov rastlín a živočíchov i na ekosystémy.

Predmetné územie sa nachádza na severovýchodnom okraji intravilánu obce v centrálnej časti katastra medzi štátnou cestou I. triedy I/64 a korytom rieky Nitra. Hranica intravilánu spolu s objektom družstva susedí s obhospodarovanými blokmi ornej pôdy.

Obec Jelšovce sa nachádza v okrese Nitra, 8 km severne od okresného a zároveň aj krajského sídla Nitra. Obec leží v nadmorskej výške 145 m n.m. v juhovýchodnej časti Nitrianskej sprašovej pahorkatiny na nive a terase rieky Nitra. Obec leží priamo na trase cesty I. triedy č. I/64. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1326. Rozloha katastra obce je 10,44 km². Počet obyvateľov: 1009 (31.12.2015).

6.1 Ovzdušie

Územie obce Jelšovce z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí medzi zaťažené oblasti a nevyžaduje si osobitnú ochranu ovzdušia v zmysle zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Na území obce sa nenachádza významný veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Samotné prevádzka družstva patrí medzi stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Významne sa na kvalite ovzdušia obce podieľajú malé zdroje znečisťovania ovzdušia – hlavne lokálne kúreniská.

Dotknutá obec sa nachádza len 8 km severne od okresného mesta Nitra, v ktorom prebieha monitorovanie kvality ovzdušia na dvoch automatických monitorovacích staniciach kvality ovzdušia. Prevádzkovateľom je Slovenský hydrometeorologický ústav. Výsledky sú pravidelne zverejňované na webovom sídle SHMU. K prekročovaniu limitných hodnôt dochádza u znečisťujúcej látky PM₁₀ – tuhé znečisťujúce látky. V minulosti (v rokoch 2013 – 2015) bola situácia v kvalite ovzdušia lepšia a pretože

nedochádzalo k prekračovaniu limitných hodnôt bola zrušená oblasť riadenia kvality ovzdušia pre územie mesta Nitra. V roku 2017 v dôsledku celoslovenskej smogovej situácii je už 25 krát prekročená limitná hodnota pre PM₁₀ na Štúrovej ulici a 22 krát prekročená limitná hodnota pre PM₁₀ v Janíkovciach. Povolený je počet 35 krát prekročení limitnej hodnoty pre PM₁₀ za kalendárny rok.

Na znečisťovaní ovzdušia emisiami znečisťujúcich látok v okrese Nitra majú podiel ako stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré sa v zmysle zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov členia na malé, stredné a veľké, tak aj mobilné zdroje – automobilová doprava.

Podľa údajov Okresného úradu Nitra, Odboru starostlivosti o životné prostredie bolo v roku 2015 na území okresu Nitra prevádzkovaných 545 stredných a 34 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Emisie základných znečisťujúcich látok ovzdušia v t/rok produkované v okrese Topoľčany zo stacionárnych zdrojov boli v rokoch 2010- 2014 nasledovné :

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO
2010	320	45	650	2375
2011	340	51	899	2185
2012	336	71	308	1183
2013	342	74	303	1310
2014	341	96	289	1417

Zdroj: Správy o kvalite ovzdušia SR 2010,2011,2012,2013,2014

Emisie za rok 2015 nie sú spracované SHMÚ z dôvodu prepracovania štruktúry a rozsahu inventarizácie emisií a zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Trend vývoja emisií má v danom území mierne klesajúcu tendenciu. Je to zásluhou poklesu priemyselnej výroby, prechodu palivovej základne z tuhých palív na ekologickejší zemný plyn a tiež zásluhou novej sprísnenej legislatívy ochrany ovzdušia.

Dobrej kvalite ovzdušia napomáha aj charakter krajiny v oblasti – rovina s dobrým prúdením vzduchu, čo vytvára priaznivé podmienky pre rozptyl znečisťujúcich látok.

Stredné a veľké zdroje spolu s malými zdrojmi a so znečisťovaním produkovaným automobilovou dopravou zaťažujú ovzdušie tuhými znečisťujúcimi látkami, oxidmi síry, oxidmi dusíka, oxidmi uhlíka a ďalšími znečisťujúcimi látkami.

6.2 Hluk

Najväčším zdrojom zvýšenej hlučnosti v katastrálnom a zastavanom území obce je doprava. Zvýšenou hlučnosťou je najviac zaťažený ťah cesty I/64, ktorý prechádza centrom obce a jeho obytnou zónou. Zvýšená prejazdnosť hlavne nákladných automobilov bola zaznamenaná v poslednom kalendárnom roku v súvislosti s intenzívnou výstavbou v priemyselnom parku Nitra.

6.3 Voda

Povrchové vody

Objekt poľnohospodárskeho družstva spolu s katastrom obce Jelšovce patrí do povodia rieky Nitra. Rieka preteká celým katastrom od jeho severovýchodnej hranice smerom na juhozápad. V rámci katastra sa nenachádzajú ďalšie líniové vodné toky, ktoré by tvorili priame prítoky rieky v katastri obce. Juhovýchodný okraj členitej katastrálnej hranice viackrát pretína potok Dobrotka, ktorý sa ľavostranné vlieva do rieky až v meste Nitra.

Uvedené vodné toky nížinnej pahorkatiny s nivou rieky patria do dažďovo-snehového typu odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnosťou vo februári až marci (najvyššie prietoky koncom februára a začiatkom marca), s najnižšími prietokmi v septembri, s výrazným podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra, s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra.

Dotknuté katastrálne územie možno charakterizovať ako suchú až veľmi suchú oblasť so špecifickým priemerným ročným odtokom iba do $5 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$.

Z uvedených vodných tokov je hydrologicky sledovaná rieka Nitra – v profiloch Nitrianska Streda a Nové Zámky. Priemerný ročný prietok dosahoval v období rokov 1931-1980 v Nitrianskej Strede $15,33 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$. Jednoročná voda v profile Nitrianska Streda dosahuje hodnotu $130 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$, storočná voda $370 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$.

V susedstve vodného toku Nitry sa zachovali vodné plochy so sprievodnou pobrežnou vegetáciou ako pozostatky jej meandrov v severovýchodnej časti katastra. Lokalizované sú v blízkosti Vodného diela Jelšovce, ktorého účelom je energetické využívanie a vzdúvanie hladiny vody pre užívateľov nad vodným dielom (chov rýb, športová rekreácia). Jedna menšia vodná plocha je lokalizovaná ešte južne od intravilánu obce na pravobrežnej strane rieky.

Lokalita navrhovanej činnosti bezprostredne nesusedí so žiadnym z uvedených tokov. Najbližšie, približne 400m juhovýchodne, sa nachádza rieka Nitra.

Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska je katastrálne územie súčasťou dvoch čiastkových rajónov (subrajónov) – NA10 (Stredonitrianska niva) a NA20 (Bojnianska a Zálužianska pahorkatina), ktoré sú súčasťou hydrogeologického rajónu NQ 071 – neogén Nitrianskej pahorkatiny. Využiteľné množstvo podzemných vôd dosahuje v celom subrajóne NA10 $1,0 - 1,99 \text{ l.s}^{-1}$ a subrajóne NA20 $0,2 - 0,49 \text{ l.s}^{-1}$.

V nive Nitry sú zdrojom podzemnej vody štrkovopieskové riečne sedimenty, ktoré v okolí mesta Nitra dosahujú do 5 miestami až do 12 – 14 metrov. Priemerná výdatnosť týchto vodných zdrojov dosahuje $8 - 9 \text{ l.s}^{-1}$. Zdrojom podzemných vôd sú existujúce vodné toky, vody prestupujúce z okolitých pahorkatín a zrážkové vody. Vody majú vysokú mineralizáciu ($500 - 1100 \text{ mg.l}^{-1}$), chemicky sú charakterizované ako kalcium – bikarbonátové vody s možným sekundárnym znečistením (najmä dusičnany).

V záujmovom území sa nenachádzajú zdroje geotermálnych, minerálnych vôd, ani prírodné liečivé zdroje, územie dotknuté navrhovanou činnosťou nezasahuje do žiadneho vodohospodársky chráneného územia.

Vysoký stupeň industrializácia regiónu Hornej Nitry, ako aj intenzívne poľnohospodárske využívanie územia v okolí rieky Nitra majú nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd.

Kvalita povrchových vôd úzko súvisí s intenzitou priemyselnej, poľnohospodárskej výroby a zastavanosťou obcí. Aj napriek určitým zlepšeniam, ktoré možno vyjadriť znížením množstva aplikačných hnojív, zvýšením starostlivosti a udržiavaním prevádzkyschopnosti septikov a existujúcich ČOV a dobudovania kanalizačnej siete, predstavujú tieto faktory silné riziká pre kvalitu povrchových a podzemných vôd.

Rieka Nitra patrí medzi silne až veľmi silne znečistené rieky antropogénnou činnosťou už od jej horného toku. Od miesta odberu Nad Kľačnom až po ústie je rieka Nitra zaradená do IV. až V. triedy kvality. Eutrofizačné procesy na toku Nitry, vzhľadom na jej väčšie zaťaženie dusíkom a fosforom, prebiehajú oveľa intenzívnejšie, čo sa prejavuje aj vo väčšom náraste biomasy. Rieka Nitra je veľmi zaťažená vypúšťaním odpadových vôd.

V okolí riešeného územia môžeme hodnotiť kvalitu podzemných vôd dvoch hydrogeologických komplexov, a to neogénnych sedimentov a kvartérnych náplav rieky Nitra. Podzemné vody neogénnych sedimentov majú prevažne dobrú kvalitu a vyhovujú požiadavkám noriem, pri hlbšom obehu majú vodné zdroje vyšší obsah chloridov, mangánu, železa a vysokú vodivosť. Kvalita podzemných vôd riečnych náplav Nitry sa mení od hornej časti, kde má dobrú kvalitu, až po strednú časť, kde je výraznejšie ovplyvnená antropogénnou činnosťou. Podzemné vody kvartérnych aluviálnych sedimentov rieky Nitry sú zvyčajne znečistené dusičnanmi a antropogénnym biologickým znečistením. Vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd majú aj zrážky.

6.4 Pôda

Pôdy sa v dotknutej oblasti vyvinuli na sedimentoch neogénnej panvy. Z pôdných typov (Atlas krajiny SR, 2002) sa vo východnej časti katastra, ktorý je súčasťou Nitrianskej pahorkatiny (Tribečské podhorie) nachádzajú fluvizeme – *fluvizeme kultizemné karbonátové* (sprievodné fluvizeme glejové karbonátové a fluvizeme karbonátové ľahké, z karbonátových aluviálnych sedimentov). Zvyšná časť katastra zasahuje do Nitrianskej nivy, z pôdných typov sa tu vyskytujú černozeme a hnedozeme. V západnej časti katastra sú to *hnedozeme kultizemné* (lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové, zo spraší). V centrálnej časti katastra sa vykytujú *černozeme hnedozemné a čiernicové* zo spraší a sprašových hĺn (lokálne černoziemné ťažké a smolnice z neogénnych ílov).

Pôdy sú vo všeobecnosti charakteristické strednou priepustnosťou, retenčná schopnosť pôd je stredná v západnej polovici katastra veľká, majú vysoký obsah humusu väčší ako 2,3 %. Pôdna reakcia je slabo alkalická (pH 7,3 - 7,8), v západnej časti katastra stredne alkalická (pH 7,8 – 8,4). Vlhkostný režim pôd je mierne vlhký, v západnej časti katastra mierne suchý. Pôdy sú neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %), hlinité a v časti Tribečského podhoria ílovito-hlinité.

V dôsledku činnosti človeka sa podstatne menili a menia vlastnosti pôdneho krytu i mimo zastavaných území, činnosťou človeka sú intenzívne pozmenené najmä poľnohospodársky využívané pôdy. Vo väčšine poľnohospodársky využívaných územiach prebieha postupný proces degradácie pôd. Najväčšími negatívnymi procesmi sú vodná a veterná erózia, zhutňovanie pôdy a ich kontaminácia. Riziko potenciálnej vodnej erózie pôd je v dotknutej oblasti slabé až nízke (odnos 0 – 4 t/ha/rok), v svahovitejšej západnej časti katastra môže byť riziko vodnej erózie stredné (odnos 4 – 10 t/ha/rok) až vysoké (odnos 10 – 30 t/ha/rok). Riziko potenciálnej veternej erózie pôd je žiadne až slabé (odnos menej ako 0,7 t/ha). Náchylnosť pôd na kompakciu (zhutnenie) je primárne – dané vlastnosťami ťažších pôd vo východnej časti katastra, ostatné pôdy sú hodnotené sekundárnou (technogénnou) náchylnosťou, ktorú podmieňuje činnosť človeka (použitie poľnohospodárskej techniky, nesprávne hospodárenie). Časť pôd je hodnotená aj

v kategórii „bez kompaktie“. Pôdy v západnej časti katastra dosahujú strednú schopnosť inaktívácie (zadržanie/imobilizácia) organických kontaminantov, v časti katastra v Tribečskom predhorí majú pôdy vysokú až veľmi vysokú schopnosť inaktívácie. Opakom inaktívácie je transport, ktorý majú pôdy so strednou schopnosťou, vo východnej časti katastra je táto schopnosť nízka až veľmi nízka. Potenciálna schopnosť pôd inaktivovať anorganické kontaminanty je hodnotená ako vysoká, transport anorganických kontaminantov je hodnotený ako nízky. Pôdy na území obce možno charakterizovať ako relatívne čisté pôdy a nekontaminované pôdy, resp. mierne kontaminované pôdy. V zmysle platnej legislatívy sú pôdy zaradené do strednej skupiny kvality v západnej časti katastra dominujú kvalitné pôdy (2. a 3. skupina kvality).

Z hľadiska druhu pozemkov a ich účelového využitia je v katastri obce evidované z jeho celkovej plochy 1044,2043 ha (www.katasterportal.sk, stav k 27. 4. 2017):

- 892,7495 ha ornej pôdy
- 0,0177 ha viníc
- 19,8837 ha záhrad
- 0,4587 ha trvalých trávnych porastov
- 48,8685 ha vodných plôch
- 73,3482 ha zastavaných plôch a nádvorí
- 8,8780 ha ostatných plôch

V katastri obce dominuje poľnohospodárska pôda (913,1096 ha), pričom podiel ornej pôdy dosahuje až 97,8 %. V katastri nie sú evidované žiadne lesné pozemky. Vegetáciu pomiestne tvoria iba dreviny rastúce mimo lesných pozemkov (brehové porasty, líniová zeleň apod.)

6.5 Odpady

Obec Jelšovce má schválené VZN č. 2/2014 o nakladaní s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi.

Na území obce je zavedený systém zberu komunálnych odpadov:

- a) kontajnerový,
- b) kalendárový zber, tzn. obec vopred určí deň a týždeň, v ktorom sa uskutoční zber predmetnej zložky komunálneho odpadu,
- c) oddelený zber zložky komunálneho odpadu pre:
 - elektroodpad z domácností,
 - batérie a akumulátory,
 - obaly a odpady z obalov, neobalové výrobky a odpad z nich,
 - drobný stavebný odpad,
 - objemný odpad,
 - odpad z domácností s obsahom škodlivých látok,
- d) triedený zber komunálnych odpadov pre:
 - jedlé oleje a tuky z domácností,
 - biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorína,
 - papier, plasty, kovy, sklo, textil, VKM (odpad z obalov a neobalových výrobkov z viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky, ďalej len „VKM“)
- e) zmesový zber komunálnych odpadov,
- f) v obci je zavedený množstvový zber zmesového komunálneho odpadu pre právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov,
- g) v obci je zavedený množstvový zber drobného stavebného odpadu,
- h) na území obce je zriadené zberné miesto.

Systém nakladania s komunálnymi odpadmi v obci Jelšovce:

Pre rodinné domy s pravidelným vývozom komunálneho odpadu sú určené nádoby s obsahom 120 l. Najmenší cyklus odvozov týchto nádob musí byť raz za 14 dní. Pre fyzické osoby podnikateľov a právnické osoby – v závislosti na produkcii odpadu podľa dohody s obcou. Harmonogram je každoročne začiatkom roka zverejňovaný na úradných tabuliach, internetovej stránke obce, v obecnom časopise, miestnym rozhlasom a je prístupný na obecnom úrade.

Drobný stavebný odpad sa zhromažďuje na zbernom mieste v množstve 1 m³/osoba/rok. Poverený pracovník obce je oprávnený prevziať drobný stavebný odpad, len ak pôvodca predloží preukaz totožnosti a podpísaný a opečiatkovaný lístok, ktorý pôvodca drobného stavebného odpadu získa na požiadanie na obecnom úrade po uhradení poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na príslušný rok. Dopravenie drobného stavebného odpadu na zberný dvor si zabezpečí pôvodca drobného stavebného odpadu. Drobný stavebný odpad sa zberá aj do veľkoobjemových kontajnerov v rámci jarneho a jesenného zberu. Drobný stavebný odpad je následne zneškodňovaný na skládke odpadu Rišňovce – Rumanová.

Objemový odpad, ktorý nie je možné pre jeho rozmer a veľkosť uložiť do zberných nádob na zmesový komunálny odpad, je vyvážaný najmenej dvakrát ročne (jarný a jesenný zber objemových odpadov). Okrem toho môžu občania ukladať tento odpad do kontajnerov, ktoré sú pre občanov obce k dispozícii na zbernom mieste určené obcou - areál poľnohospodárskeho družstva Jelšovce.

Na zber papiera sú určené modré plastové nádoby v domácnostiach. Interval vývozu je podľa harmonogramu vývozu, ktorý je súčasťou zmluvy s vývozcom komunálneho odpadu.

Podobne aj plasty sú vyvážané podľa harmonogramu vývozu, ktorý je súčasťou zmluvy s vývozcom komunálneho odpadu. Na ich zber sú určené žlté plastové kontajnery.

Sklo sa zberá donáškovým spôsobom do 1100 litrových zelených nádob umiestnených na zberných miestach v obci.

Na použité batérie a akumulátory je na území obce Jelšovce vytvorený systém zberu 2 krát do roka od domu k domu zmluvne dohodnutou právnickou osobou oprávnenou na nakladanie s nebezpečným odpadom. Termíny zberu sú zverejňované miestne obvyklým spôsobom.

Elektroodpad z domácnosti vrátane žiaroviek a svietidiel – obec má uzatvorenú zmluvu s oprávnenou právnickou osobou vykonávajúcou na území obce zber elektroodpadu systémom zberu od domu k domu. Termíny zberu sú zverejňované miestne obvyklým spôsobom.

Preprava BRO zo záhrad, parkov a verejných priestranstiev (konáre, korene, kriky, viničné prútie a pod.) sa zabezpečuje 2 x ročne cestou zmluvného partnera na kornpostáreň vo Výčapoch - Opatovciach. Zhromažďovanie je realizované na zbernom mieste určenom obcou do vopred pristavených veľkokapacitných kontajnerov.

Občania majú možnosť jedlé oleje a tuky v uzatvorených plastových fľašiach bezplatne odovzdať do kontajnera umiestneného v areáli obecného úradu.

Textil, odev a obuv je možné odovzdať do označených špeciálnych plechových kontajnerov, ktoré sú umiestnené na území obce a za ich údržbu a vyprázdňovanie zodpovedá zmluvný partner, ktorého sú kontajnery vlastníctvom.

Nespotrebované lieky a zdravotnícke pomôcky sú fyzické osoby povinné odovzdať do lekární, ktoré sú povinné ich zhromažďovať.

Výšku poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady na území obce určuje aktuálne platné všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2014 obce Jelšovce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Výnos

miestneho poplatku za KO a DSO sa použije výlučne na úhradu nákladov spojených s nakladaním s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, najmä na ich zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie.

6.6 Biota

Flóra a vegetácia

Na základe fytogeograficko-vegetačného členenia Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) sa záujmové územie zaraďuje do Dubovej zóny, Nížinnej podzóny, Pahorkatinnej oblasti, okresu Nitrianskej pahorkatiny a Nitrianskej nivy.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v záujmovom území predstavujú:

- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (*Ulmenion*)
- nížinné hygrolilné dubovo-hrabové lesy (*Quercus robur-Carpinetum*)
- dubové a cerovo-dubové lesy (*Quercetum petraeae-cerris*)

Reálna vegetácia

V lokalite plánovanej činnosti a jej bezprostrednom okolí sa nachádzajú výlučne nepôvodné – antropogénne biotopy závislé od dodatkovej energie, s nízkou stabilitou a minimálnou diverzitou rastlinných aj živočíšnych druhov. V reálnej vegetácii sa uplatňujú najmä druhy xerofilné a xerotermné, v brehových porastoch v susedstve vodných plôch sú to hygrolilné druhy. Výrazný je výskyt ruderalných a segetálnych druhov, výskyt iných taxónov je silne ovplyvnený človekom. Najzachovalejšie pozostatky pôvodných spoločenstiev predstavujú časti *brehových porastov* v okolí existujúcich vodných tokov alebo vodných plôch, zastúpené môžu byť dreviny mäkkých alebo tvrdých lužných lesov spolu so sprievodnou bylinnou vegetáciou. Všetky existujúce brehové porasty plnia brehoochrannú funkciu, spolu s ďalšími funkciami – produkčná, filtračná, agromelioračná a tieniaca (vodoochranná).

Nelesná stromová a krovinná vegetácia – líniové porasty pozdĺž vodných tokov alebo ciest, vetrolamy, remízky, solitéry alebo skupiny stromov spolu s krovitým podrastom. Vznikli umelo alebo prirodzenou sukcesiou. V krajine má takáto vegetácia významnú funkciu a preberá sčasti funkciu pôvodných lesných spoločenstiev (napr. funkcia krajinoformná, refugiálna, pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná a hydrická).

Trávnato-bylinné porasty – plošné alebo líniové, najmä v blízkosti ciest, železničných tratí, oplození alebo na hrádzach. Ovpływňované sú sukcesiou. Prevažná časť je v rámci pravidelnej údržby kosená. Vznikli umelo alebo na miestach, kde boli odstránené dreviny a plochy neboli vhodné na obrábanie.

Súkromná a verejná vegetácia – pestrá vegetácia súkromných záhrad a v okolí súkromných stavieb, jej stav je závislý od možností a prostriedkov majiteľov. Verejná vegetácia je realizovaná úmyselne najmä v intraviláne obce.

Hospodárska vegetácia – plošne najrozšírenejšia. Má produkčnú funkciu, je intenzívne obhospodarovaná a tým aj najmenej stabilná, závislá na dodatkovej energii, bez ktorej dochádza k jej degradácii a zániku. Jedná sa o biotopy obrábaných pôd a polí.

Fauna

Záujmové územie patrí k Vnútrokarpatským zníženinám, do Panónskej oblasti, k juhoslovenskému obvodu a dunajskému pahorkatinovému okrsku. Môžeme sa stretnúť

so živočíšnymi spoločenstvami charakterizujúcimi kroviny, stepi, lesostepi, prechodné biotopy a kultúrnu step.

Vzhľadom na existujúce prírodné podmienky je diverzita fauny chudobná, uplatňujú sa typicky nížinné a pahorkatinné druhy, ktoré osídľujú:

Biotopy tečúcich vôd, vodné biotopy – tečúce vody (najmä rieka Nitra) a vodné plochy sú významným migračným koridorom živočíchov. Vodné biotopy sú domovom viacerých druhov rýb a slúžia aj ako potravný a hniezdny biotop pre vodné vtáctvo (napr. kačica divá (*Anas platyrhynchos*), sú aj biotopom obojživelníkov, prípadne plazov (užovka fľakaná (*Natrix tessellata*), užovka obojková (*Natrix natrix*)).

Biotopy trávnych porastov a poľnohospodárskej pôdy – ich význam pre živočíchy je minimálny, ako zdroj potravy pre vtáctvo slúžia najmä trávne porasty. Biotopy obýva drobná poľovná zver – bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), prípadne jarabica poľná (*Perdix perdix*). Z plazov sa vyskytujú najmä jašterice. Kataster obce možno zaradiť do areálu potravného biotopu vzácneho orla kráľovského (*Aquila heliaca*), ktorý hniezdi v niekoľkých pároch na severozápadnom okraji pohoria Tribeč, prípadne v juhovýchodnej časti Považského Inovca.

Nelesná stromová a krovinná vegetácia – často tvorí migračný koridor pre drobné živočíchy (ježe, drobné hlodavce), hniezdny alebo potravný biotop vtákov, najmä spevavcov. Slúži aj ako refúgium pre ďalšie druhy poľovnej zveri – srnec lesný (*Capreolus capreolus*), diviak lesný (*Sus scrofa*).

Ľudské sídla – charakteristické sú niektoré drobné hlodavce (myši, hraboše a potkany), synantropné druhy vtákov (napr. vrabec domový (*Passer domesticus*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*)) a iné spevavce.

Vo všeobecnosti je v uvedených biotopoch zastúpený hmyz – motýle a zástupcovia radu blanokrídlavcov, dvojkrídlavcov, rovnokrídlavcov, sieťokrídlavcov a chrobákov.

V katastrálnom území platí v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov prvý stupeň územnej ochrany. Neexistujú tu aktuálne plochy s výskytom chránených druhov rastlín, živočíchov, biotopov alebo biotopov druhov, pre ktoré by bola časť územia osobitne chránená.

6.7 Zdravie obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva krajiny je výsledkom zložitej súhry genetického vybavenia, ekonomickej a psychosociálnej situácie, kvality životného prostredia, výživy a životného štýlu, ako aj všeobecnej dostupnosti a úrovne zdravotnej starostlivosti vrátane preventívnych programov s pretrvávajúcimi finančnými obmedzeniami a ich úhrady zo strany zdravotných poisťovní.

Zmeny v životných podmienkach ako dôsledok ekonomickej a sociálnej transformácie v Slovenskej republike v posledných desaťročiach výrazne ovplyvňujú demografický vývoj. Populácia Slovenska nadobúda charakter populácie západoeurópskeho typu. Charakteristickým javom demografického vývoja je a v budúcnosti naďalej bude starnutie populácie ako dôsledok poklesu (stagnácie) pôrodnosti a postupného posunu silných populačných ročníkov do dôchodkového veku. Demografický vývoj v SR na začiatku 21. storočia je stále charakterizovaný postupným znižovaním pôrodnosti pri stagnujúcej úmrtnosti obyvateľstva.

V roku 2014 stredná dĺžka života pri narodení bola v SR u mužov 73,19 rokov a u žien 80 rokov. V priebehu rokov 2000- 2014 stúpala priemerná dĺžka života u mužov o 4,045 a

u žien o 2,78 rokov. Vek dožitia u nás sa postupne zvyšuje. Priemerný vek obyvateľov okresu Nitra v roku 2014 bol 40,8 rokov.

Zdravotný stav obyvateľstva je v rámci základného štatistického sledovania ochorení v SR sledovaný na úrovni okresov.

Najčastejšiu príčinu úmrtia obyvateľov kedysi predstavovali úmrtia následkom ochorení kardiovaskulárneho systému. Ich revíziou v roku 2014 došlo k „preradeniu“ týchto úmrtí do kapitoly úrazov (najmä zlomeniny stehnovej kosti u starších osôb), chorôb dýchacieho systému (chronická obštrukčná choroba pľúc), nádorov (aj pri onkologickom pacientovi s metastázami lekári uvádzali ako základnú príčinu smrti ischemickú chorobu srdca), do kapitoly duševných chorôb (vaskulárne demencie a chorôb nervového systému – najmä Alzheimerova choroba). Mieru úmrtnosti na všetky príčiny smrti najviac ovplyvňujú úmrtia na choroby obehovej sústavy a nádory, ktoré tvoria viac ako 70 % úmrtí. Nádory patria dlhodobo medzi druhé najčastejšie príčiny smrti s podielom okolo 25 %. Výskyt zhubných nádorov v celej populácii stúpa. Podľa lokalizácie zhubných nádorov dominuje v roku 2008 u mužov kolorektálny karcinóm (15 % z hlásených zhubných nádorov u mužov), u žien karcinóm prsníka (17 % zo všetkých zhubných nádorov u žien). Druhou najčastejšou lokalizáciou u mužov je karcinóm pľúc, u žien je to kolorektálny karcinóm. Vysoký počet zachytených karcinómov prsníka u žien súvisí s ich väčšou zodpovednosťou v absolvovaní preventívnych prehliadok. V roku 2014 patrilo úrazom z celkového počtu úmrtí tretie miesto. Celkovo platí, že počet úmrtí pre úrazy stúpa vekom, pričom úmrtia chlapcov/mužov sú 3- 6x vyššie ako u dievčat/žien pre rizikovejšie modely ich správania. Miera štandardizovanej úmrtnosti pre úrazy v celej populácii v roku 2014 bola 50,4 / 100 000 obyvateľov. Choroby tráviacej sústavy sa 5,6 % podielom z celkového počtu úmrtí zaradili v roku 2014 na štvrté miesto v príčine úmrtí. Choroby dýchacieho systému s 5,3 % podielom z celkového počtu úmrtí sa zaradili na piate miesto. Diabetes mellitus – cukrovka patrí medzi závažné chronické ochorenia. V dôsledku akútnych a chronických komplikácií sa významnou mierou podieľa na chorobnosti, invalidite aj úmrtnosti a svojimi prejavmi a komplikáciami ovplyvňuje kvalitu života chorého človeka. V roku 2013 počet diabetikov predstavoval 7 % z celej populácie. Naďalej pretrváva vysoká miera novo diagnostikovaných prípadov nových diabetikov. V 90 % prípadov ide o diabetes typu 2. Tento syndróm je spojený so zvýšeným rizikom rozvoja aterosklerózy a jej komplikácií. Miera štandardizovanej úmrtnosti v roku 2014 mala v celej populácii hodnotu 12,9 / 100 000 obyvateľov. Od roku 2009 je zaznamenaný mierny pokles výskytu psychiatrických ochorení – neurotické, stresom podmienené a somatoformné poruchy, afektívne poruchy, organické duševné poruchy vrátane symptomatických a poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím (užívaním) psychoaktívnych látok. Medzi tieto choroby patria aj demencie, u ktorých došlo k nárastu úmrtí pre tieto diagnózy vrátane úmrtí na Alzheimerovu chorobu.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Každá antropogénna činnosť je určitým zdrojom vplyvov ako na človeka, tak aj na životné prostredie. Zvyšujúca sa miera zdravotných a environmentálnych vplyvov sa môže následne prejaviť v poklese odolnosti organizmu a jeho chorobnosti.

1. Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Vzhľadom na povahu posudzovanej zmeny činnosti a jej umiestnenie nepredpokladáme žiadne vplyvy na geologické a geomorfologické pomery lokality. Potenciálnym negatívnym vplyvom na horninové prostredie môže byť v tomto prípade len

náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie horninového prostredia. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na geologické a geomorfologické pomery lokality.

2. Vplyv na povrchové a podzemné vody

Technické a technologické zabezpečenie navrhovanej činnosti je navrhnuté tak, aby prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti neboli ovplyvnené hydrogeologické ani hydrologické pomery v dotknutom území.

Vzhľadom na umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti do existujúceho areálu poľnohospodárskeho družstva nepredpokladáme žiadne vplyvy na povrchové a podzemné vody lokality. Prevádzka naďalej predpokladá odvádzanie splaškových vôd do samostatnej existujúcej žumpy v súčasných množstvách. Splašková odpadová voda je/bude odvážaná a zneškodňovaná na základe vopred uzatvorenej zmluvy prostredníctvom oprávnenej osoby v zariadení na to určenom.

Hnojovica bude produkovaná v rovnakých množstvách ako v súčasnosti a bude s ňou nakladané doterajším spôsobom (odvádzanie hnojovice z chovných hál do nádrže na hnojovicu, odkiaľ je prečerpávaná do žumpy alebo do fekálnych vozidiel najmä na aplikáciu do pôdy).

Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv zmeny navrhovanej činnosti na vodné pomery v porovnaní so súčasným stavom ako aj kumulatívne bez vplyvu.

3. Vplyv na ovzdušie a klímu

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zmene ani závažnému ovplyvneniu klimatických pomerov v dotknutom území v porovnaní so súčasným stavom.

Z hľadiska kvality ovzdušia bude navrhovaná činnosť emitovať znečisťujúce látky do ovzdušia predovšetkým v dôsledku pohybu automobilov pri rekonštrukcii ako aj počas prevádzky navrhovanej činnosti. Prírastky výfukových plynov budú, ale predpokladane nie v nadlimitnom rozsahu. Navrhovaná činnosť nebude mať počas prevádzky negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia v dotknutom území, ani jeho najbližšom okolí.

Vplyv existujúcej prevádzky na ovzdušie dotknutého územia je daný najmä emisiami amoniaku, ktorý podľa prílohy č. 2 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z. patrí do 3. skupiny, 3. podskupiny a pachové látky. Emisie NH_3 a pachových látok majú fugitívny charakter, preto sa na ne emisné limity nestanovujú a neuplatňuje sa ani povinnosť ich preukazovania. Obmedzenie ich vzniku je možné pri chove v stajniach dosiahnuť znížením odparovacej plochy (celorošťová prevádzka), udržiavaním čistoty a prevádzkových predpisov pri manipulácii s hnojovicou a prípadne i nastavením proteínov v kŕmnych dávkach. Hnojovica v skladovacích nádržiach je prekrytá prirodzenou krustou. Celkové emisie amoniaku sa realizáciou navrhovanej činnosti zásadne nezmenia, nakoľko počet chovaných zvierat na farme nebude touto zmenou navýšený.

Vplyv zmeny navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia v hodnotenej lokalite možno hodnotiť ako málo významný.

4. Vplyv na pôdu

Navrhovaná činnosť nepredpokladá zastavanie voľnej plochy areálu farmy novými stavebnými objektmi – jedná sa o rekonštrukciu/modernizáciu existujúcich. Vzhľadom na uvedené nepredpokladáme žiadne vplyvy na pôdu.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na pôdu môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie pôdy. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na pôdne pomery lokality.

5. Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy

Vzhľadom na dostatočnú priestorovú vzdialenosť významných prírodných ekosystémov od lokality zámeru a jeho charakteru nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia genofundu a biodiverzity širšieho záujmového územia.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti si nevyžiada výrub drevín.

Prevádzka poľnohospodárskeho družstva je lokalizovaná v zastavanom území obce. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti ani jej prevádzka si nevyžiada zásah ani odstránenie jestvujúcich biotopov a taktiež neovplyvní faunu a flóru posudzovanej lokality.

Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Umiestnenie posudzovanej činnosti je navrhované v území, na ktoré sa vzťahuje prvý – všeobecný stupeň územnej ochrany (§ 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov), bez osobitnej územnej alebo druhovej ochrany. Vzhľadom na synantropný charakter fauny a flóry a nízku druhovú diverzitu v posudzovanej lokalite, absenciu chránených území v okolí posudzovanej činnosti, nepredpokladáme negatívny vplyv na faunu a flóru a ich biotopy.

6. Vplyv na krajinu

Dotknuté územie sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od zastavaného územia dotknutých obcí, cca 350 m od najbližšej obytnej zóny, v rámci areálu poľnohospodárskeho družstva pre chov ošípaných.

Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniknú nové prvky v krajinnej štruktúre širšieho územia a nezmení sa funkčné využitie krajiny ani obraz krajiny. Projekt nepredpokladá negatívny alebo rušivý vplyv na krajinu. Navrhovaná činnosť bude začlenená do existujúceho areálu určeného pre živočíšnu výrobu rešpektujúc zónu obytnej zástavby a nebude mať vplyv na štruktúru a scenériu krajiny. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na scenériu a štruktúru krajiny.

7. Vplyv na obyvateľstvo

Negatívne vplyvy počas rekonštrukcie predstavujú predovšetkým zvýšenú hlukovú záťaž a prašnosť na príľahlých komunikáciách.

Počas stavebných aktivít – najmä v počiatočnej fáze rekonštrukcie bude dochádzať k zvýšenej prašnosti v okolí priamo dotknutého areálu. Miera prašnosti bude závisieť od okamžitých poveternostných pomerov – rýchlosti a smere vetra. Tieto vplyvy na okolie je možné zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami.

Intenzita dopravy počas budúcej prevádzky poľnohospodárskeho družstva (dovoz kŕmnych zmesí, veterinárnych prípravkov a iných chemikálií, odvoz zvierat, hnojovice a iného nešpecifikovaného odpadu, pohyb zamestnancov) nebude vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti zmenená, nakoľko sa nenavýšuje kapacita farmy.

Areál farmy sa nachádza cca 350 m od najbližšej obytnej zóny. Túto vzdialenosť možno považovať za dostatočnú pre zamedzenie výraznejších negatívnych vplyvov na zdravotný stav obyvateľstva. Realizovaná činnosť bude zdrojom amoniaku a pachových látok. Amoniak (NH_3) je bezfarebný alkalický plyn s typickým zápachom. Čuchový prah pre všetky zápachajúce látky je hodnota veľmi subjektívna. Odhady v literatúre sa značne líšia. Pre amoniak sa vôbec najnižšia hodnota koncentrácie v ovzduší, kedy už začne byť čuchovo registrovaná uvádza hodnota 0,6 ppm, t.j. $417 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Pre vnútorné pracovné priestory sa vo Vestníku MZ SR uvádza priemerný hygienický limit $20 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$, hraničný limit $40 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$. Pre kratšiu expozíciu (cca 1 hod) sa v literatúre uvádza prípustná koncentrácia 200 – 300 $\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$. Na túto koncentráciu si možno zvyknúť, hoci nad 100 $\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$ už pôsobí dráždivo.

Zápach z hnojovice môže byť obyvateľmi krátkodobo vnímaný pri jeho preprave na aplikáciu na polia a pri aplikácii. Emitovanie NH_3 a pachových látok má v normálnych prevádzkových režimoch variabilný charakter.

V záujmovom území sa činnosti, ktoré sú predmetom tohto zámeru, nebudú dotýkať individuálnych a skupinových záujmov ľudí (bývanie, ochrana prírody a krajiny, nútená migrácia obyvateľstva a pod.). Farma je situovaná ďalej od zastavanej časti obce takže výstavba, ako aj samotná prevádzka neovplyvní doterajšiu pohodu a kvalitu života.

V sociálnej sfére za pozitívny vplyv možno označiť predovšetkým vytvorenie pracovných príležitostí počas modernizácie farmy pre dodávateľov stavby.

Hlučnosť pri manipulácii so zvieratami nepresiahne súčasnú úroveň. Miera intenzity a pravdepodobnosti vzniku nebola vyhodnotená a bude zodpovedať počtu už v súčasnosti ustajnených zvierat.

Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na obyvateľstvo zo sociálneho a ekonomického hľadiska ako pozitívne, z environmentálneho hľadiska navrhovanej činnosti ako bez vplyvu.

8. Hodnotenie zdravotných rizík

Dôležitým činiteľom pri všetkých prácach spojených s výstavbou navrhovanej činnosti je bezpečnosť práce. Je potrebné, aby všetci zodpovední pracovníci na stavbe dôsledne dodržiavali bezpečnostné predpisy. Pri výstavbe sa musia vytvoriť podmienky pre dodržiavanie zásad ochrany a bezpečnosti práce v súlade s príslušnými bezpečnostnými predpismi. Počas rekonštrukcie musí byť stavenisko označené a zabránený vstup nepovolánym osobám.

Zhotoviteľ musí pre svojich pracovníkov na stavenisku zabezpečiť sociálne požiadavky a hygienické opatrenia v súlade s platnými zákonmi a predpismi.

Priame zdravotné riziká počas prevádzky objektov navrhovanej činnosti sú minimálne. Prípadné zdravotné riziká budú eliminované dodržiavaním bezpečnostných predpisov a prevádzkových poriadkov. Všetky používané zariadenia sú konštruované tak, aby nemohlo prísť k priamemu ohrozeniu života alebo zdravia pracovníkov. Zdravotné riziko s možným širším záberom nie je reálne. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti, pracovné postupy, materiálové vstupy a výstupy z činnosti a hlavne jej umiestnenie, negatívny dopad na obyvateľov je zanedbateľný.

Prevádzka navrhovanej činnosti nesmie narušiť pohodu a kvalitu života obyvateľov hlukom a zápachom. Hygienické požiadavky stanovuje orgán na ochranu zdravia. Najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny A hluku vo vonkajších priestoroch budú dodržané podľa nariadenia vlády SR č. 549/2007 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.

Zmena navrhovanej činnosti a jej prevádzka nebude mať žiaden negatívny vplyv na zdravie obyvateľov.

9. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Syntézy v predchádzajúcich kapitolách dokladujú, že výsledné komplexné pôsobenie navrhovanej zmeny je dané zaťažením prostredia antropogénneho charakteru a pozitívnym dopadom na obyvateľstvo a jeho socioekonomické aktivity.

Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad možno zhodnotiť ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej zmeny neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajinej štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území. Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území sa navrhovaná zmena radí k celospoločensky prospešným, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvality v lokálnom i širšom meradle.

Navrhovaná zmena nie je v rozpore s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Aby nedošlo do konfliktu s inými legálnymi čiastkovými záujmami je nevyhnutné jej usmernenie a limitovanie povolovacími procesmi.

Vplyvy navrhovanej zmeny na jednotlivé zložky životného prostredia sú opísané v predchádzajúcich kapitolách, pričom ich významnosť sa znižuje so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od hodnotenej činnosti. Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je zmena navrhovanej činnosti hodnotená ako bez vplyvu, v prípade vplyvu na socioekonomické aktivity obyvateľstva ako pozitívna.

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Navrhovateľ plánuje na existujúcich objektoch v rámci existujúceho poľnohospodárskeho družstva Jelšovce zameraného na chov ošípaných realizovať investičné operácie financované zo zdrojov Európskej únie. Plánované investičné operácie sú zamerané na modernizáciu existujúcich objektov. Ich realizáciou sa nemení spôsob užívania a ani schválené parametre poľnohospodárskeho družstva. Modernizáciou prevádzky nebude navýšený počet chovaných zvierat na družstve, dôjde len k zvýšeniu komfortu pre ošípané v súlade so zákonom č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a Nariadením vlády SR č. 735/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných.

Modernizáciu (osadenie technológie suchého kŕmenia) vyvolali mimo technického stavu objektov aj súčasné trendy v zlepšovaní podmienok pre chov hospodárskych zvierat, čo mimo obnovy technického stavu objektov a modernizácie technického vybavenia, neznamená aj zvyšovanie plošných nárokov prislúchajúcich na jedno zviera.

Účelom navrhovanej zmeny činnosti je:

- Zlepšenie životných podmienok ošípaných MAŠTAL' č. 207

Predmetom projektu je zateplenie existujúceho objektu, vybudovanie odkvapového chodníka, zateplenie vrát a osadenie odkvapového systému. Zateplenie objektu sa urobí doskami zo samozhášavého polystyrénu o hrúbke 80 mm. Okolo celého objektu sa vybuduje odkvapový chodník široký 600 mm, ktorý bude rozdelený dilatáciami škárami po 3000 mm. Vráta budú zateplené z vnútornej strany doskami polystyrénu o hrúbke 50 mm. Odvod dažďovej vody zo strechy bude pomocou pododkvapových žlabov, žlabových kotlíkov, odpadových rúr a výtokových kolien. Objekt je prízemný murovaný, určený na chov ošípaných. Pôdorys je v rozmere 7,1 x 54,65 m.

➤ Zlepšenie životných podmienok ošípaných MAŠTAL' č. 209

Predmetom projektu je zateplenie existujúceho objektu, vybudovanie odkvapového chodníka, zateplenie vrát, osadenie odkvapového systému a plastových okien. Zateplenie objektu sa urobí doskami zo samozhášavého polystyrénu o hrúbke 80 mm. Okolo celého objektu sa vybuduje odkvapový chodník široký 600 mm, ktorý bude rozdelený dilatáciami škárami po 3000 mm. Vráta budú zateplené z vnútornej strany doskami polystyrénu o hrúbke 50 mm. Odvod dažďovej vody zo strechy bude pomocou pododkvapových žlabov, žlabových kotlíkov, odpadových rúr a výtokových kolien. Na objekte budú osadené nové plastové okná. Objekt je prízemný murovaný, určený na chov ošípaných. Pôdorys je v rozmere 11,0 x 55,20 m.

➤ Rozmetadlo hnoja

Pre využitie na rozmetanie hnoja s nasledovnými technickými parametrami:

- objem korby max. 16,5 m³
- pracovný záber min. 15 až 22 m
- max. rýchlosť 40km/h
- tandemová náprava odpružená
- aplikácia od min. 10 do 170 t/ha
- + hydraulický štít rozmetadla
- užitočná nosnosť min. 14t

➤ Technológia vetrania, chladenia a suchého kŕmenia v maštali (pôrodná)

Technológia vetrania bude nahradená novšími, úspornejšími a výkonnejšími ventilátormi. Na rozvod vzduchu zostanú využité existujúce vetracie šachty. Chladenie zlepši životné podmienky zvierat, počas zvýšených teplôt sa zvlhčovaním vzduchu pomocou trysiek zrealizuje znižovanie teploty prostredia. Zmena technológie kŕmenia v maštali na parcele „C“KN č. 2430/50 (pôrodná) na suché kŕmenie. Prasnica dostane do válova suchú zmes, ktorá bude dopravovaná lankovo-terčíkovým dopravníkom do jednotlivých dávkovačov pre každú prasnica osobitne. Tento lankovo-terčíkový dopravník bude poháňaný samostatnou pohonnou jednotkou, pričom pri maštali bude zásobník na kŕmnu zmesku o objeme cca 15 m³. Odtiaľ sa kŕmna zmes bude dopravovať do jednotlivých dávkovačov pre každú prasnica zvlášť.

Riešenie využíva existujúce prípojky na verejné inžinierske siete a areálové rozvody inžinierskych sietí. Nie je potrebné budovať nové prípojky IS na rozvody verejných inžinierskych sietí. Existujúce betónové a asfaltové komunikácie budú bez zmien. Navýšenie počtu zamestnancov sa nepredpokladá a nevyvolá tak potrebu na vybudovanie nových parkovacích státí pre zamestnancov a návštevy v areáli. V priestoroch ustajňovacích hál nie sú riešené hygienické zariadenia - zamestnanci a návštevy využívajú hygienické a sociálne zariadenia v administratívnej budove pri vstupe do areálu. Navrhovanou zmenou činnosti nedôjde k zmene dopravnej infraštruktúry v území, nakoľko je táto pre navrhovanú zmenu dostatočná. Navrhované riešenie zodpovedá súčasným technickým možnostiam a vyhovuje kritériám pre moderné prevádzky.

Navrhovaná rekonštrukcia nemá žiadne väzby na jestvujúcu okolitú výstavbu. Rekonštruované sú existujúce objekty ku ktorým má investor vlastnícke právo. Všetky nové úpravy sú riešené v rámci pozemkov a objektov vo vlastníctve alebo správe navrhovateľa.

V zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nebude navrhovaná zmena činnosti predstavovať novú činnosť.

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a jeho prílohy č. 8 môžeme prevádzku pre chov ošípaných zaradiť nasledovne:

➤ časť 11. Poľnohospodárska a lesná výroba, položka č. 1. b) Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou ošípaných od 200 do 2 000 ks (nad 30 kg) alebo do 750 ks prasníc sa na uvedený zámer vzťahuje prahová hodnota časti B – zisťovacie konanie;

Kapacita produkčných objektov sa po realizácii navrhovanej činnosti nezmení. V poľnohospodárskom družstve sú v súčasnosti chované ošípané v nasledovných množstvách: 604 ks ošípaných do 30 kg, 635 ks ošípaných do 80 kg, 257 ks ošípaných do 110 kg, 65 ks ošípaných nad 110 kg, 140 ks chovných prasníc, 74 ks chovných prasnícok a 3 ks kancov.

Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad možno zhodnotiť ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej zmeny neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajiny štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území.

Vplyvy navrhovanej zmeny na jednotlivé zložky životného prostredia sú opísané v predchádzajúcich kapitolách, pričom ich významnosť sa znižuje so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od hodnotenej činnosti. Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je zmena navrhovanej činnosti hodnotená ako bez vplyvu.

Na základe uvedených skutočností a výsledkov doteraz spracovaných odborných podkladov odporúčame oznámenie o zmene navrhovanej činnosti ukončiť v tomto štádiu a ďalej zmenu činnosti neposudzovať, nakoľko realizácia rekonštrukcie je environmentálne prijateľná a nebude mať významný vplyv na životné prostredie ani na kvalitu života obyvateľov.

VI. Prílohy

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona

Poľnohospodárske družstvo Jelšovce začalo svoju činnosť ešte pred účinnosťou legislatívy pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Preto realizované činnosti neboli posudzované podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

2. Mapy širších vzťahov

2a – situačná mapa v M 1:50 000 na podklade základnej mapy

2b – kópia katastrálnej mapy

3. Výpis z katastra nehnuteľností

Výpisy z listov vlastníctva č. 78, č. 921, č. 1461, č. 1462, č. 1463, č. 1464, č. 1465

4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti:

Ako podklad k vypracovaniu predmetného oznámenia o zmene činnosti slúžili informácie uvedené v technickej správe a výkresoch k projektu stavby na stavebné konanie (projektant: Ing. Ján Ilavský IPK spol. s r.o., Dlhá 12, 949 01 Nitra), dokumentácia žiadosti o nenávratný finančný príspevok z PRV SR 2014-2020, administratívne podklady a ďalšia súvisiaca dokumentácia PD Jelšovce.

VII. Dátum spracovania

Máj 2017

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia

Ing. Marián Ondruš – predseda predstavenstva

Poľnohospodárske družstvo Jelšovce

Jelšovce 141, 951 43 Jelšovce

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Marián Ondruš – predseda predstavenstva

Poľnohospodárske družstvo Jelšovce

Jelšovce 141, 951 43 Jelšovce

Prílohy